

INFORME TÈCNIC NÚM. 30 - 31.10.2020

ANÀLISI DELS CASOS DE LA COVID-19 A CATALUNYA

El 31 de desembre de 2019, la Comissió Municipal de Salut i Sanitat de Wuhan (província de Hubei, a la Xina) va informar sobre un agrupament de 27 casos de pneumònia d'etiologia desconeguda amb un inici dels símptomes el 8 de desembre, incloent-hi set de greus, amb una exposició comuna en un mercat majorista de marisc, peix i animals vius a la ciutat de Wuhan, sense identificar la font del brot. El mercat es va tancar el dia 1 de gener de 2020. El 7 de gener de 2020, les autoritats xineses van identificar com a agent causant del brot un nou tipus de virus de la família *Coronaviridae*, que va ser anomenat nou coronavirus 2019-nCoV i posteriorment ha estat denominat coronavirus SARS-CoV-2. La seva seqüència genètica va ser compartida per les autoritats xineses el 12 de gener de 2020. El 30 de gener de 2020 l'Organització Mundial de la Salut va declarar el brot de coronavirus SARS-CoV-2 a la Xina emergència de salut pública d'importància internacional.

Posteriorment, el brot es va estendre fora de les fronteres xineses, i ha afectat altres països, molts dels quals a Europa. El brot a Itàlia ha afectat un percentatge elevat de població i, a partir d'aquí, va aparèixer un nombre elevat de casos a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol.

El primer cas confirmat d'infecció pel coronavirus SARS-CoV-2 a Catalunya es va notificar el dia 25 de febrer de 2020 al Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC). Es tractava d'una dona de 36 anys resident a Barcelona que havia viatjat del 12 al 22 de febrer a les ciutats de Bèrgam i Milà. Va començar la simptomatologia el dia 20 de febrer i va requerir hospitalització i després va evolucionar favorablement.

Els casos van créixer de manera lentament progressiva a Catalunya durant la fase de contenció, primera fase de la pandèmia, atès que des de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica (XVEC) les mesures que es van aplicar van ser restrictives quant a la limitació de moviments dels contactes propers dels casos. Aquesta mesura va ser pionera a tot l'Estat, atès que Catalunya va mantenir la transmissió limitada a cadenes localitzades durant un temps abans de passar a la transmissió comunitària; amb aquesta mesura es va aconseguir limitar la transmissió durant un temps.

Els casos van anar augmentant progressivament fins que es va arribar a la situació de transmissió comunitària generalitzada, la qual cosa va tenir com a conseqüència el pas de la fase de contenció a la fase de mitigació a partir del dia 14 de març de 2020. Això va comportar la incorporació d'una sèrie de canvis en la gestió dels casos i contactes.

Els casos van anar disminuint progressivament i, a partir del dia 11 de maig es va entrar en la fase de desconfinament, en la qual és fonamental la detecció precoç de casos sospitosos de COVID-19 per tal de fer el seu diagnòstic en estadis inicials de la malaltia i indicar el seu aïllament immediat, detectar els seus contactes estrets per fer la quarantena i per al seu seguiment. També és prioritària la identificació de possibles focus de transmissió en col·lectius específics.

Durant el mes d'octubre s'ha produït un nou increment en la incidència de la malaltia, el que ha suposat una tornada a la fase de mitigació.

L'objectiu d'aquest informe és analitzar la informació epidemiològica de la COVID-19 durant les diferents fases de la pandèmia a Catalunya.

A les figures 1 i 2 es mostren els casos sospitosos notificats els darrers mesos a Catalunya, a l'atenció primària (AP) i a l'atenció hospitalària (AH), respectivament. El nombre de casos és molt elevat, perquè la definició de cas utilitzada és molt sensible per tal d'acomplir els objectius prioritàris abans esmentats. El nombre de casos confirmats a l'AP i a l'AH respecte als casos notificats, han presentat un increment progressiu durant les darreres setmanes.

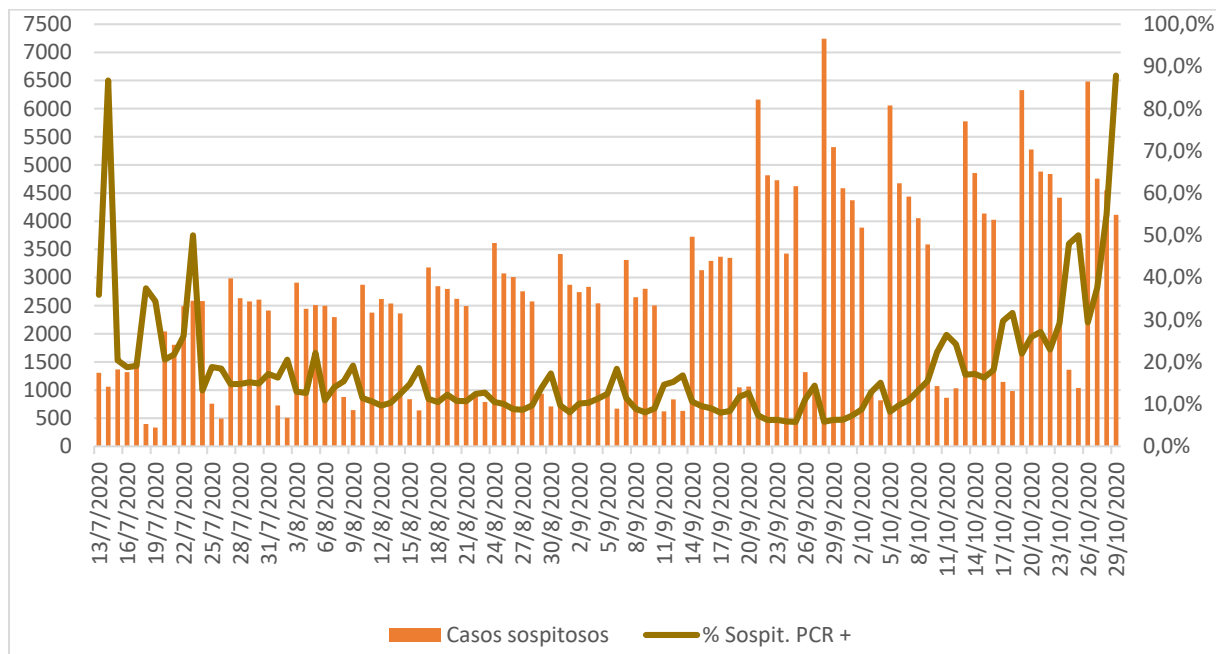

Figura 1. Corba temporal dels casos sospitosos i confirmats de la COVID-19 notificats a l'atenció primària a Catalunya. Font: SISCAT. Elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC).

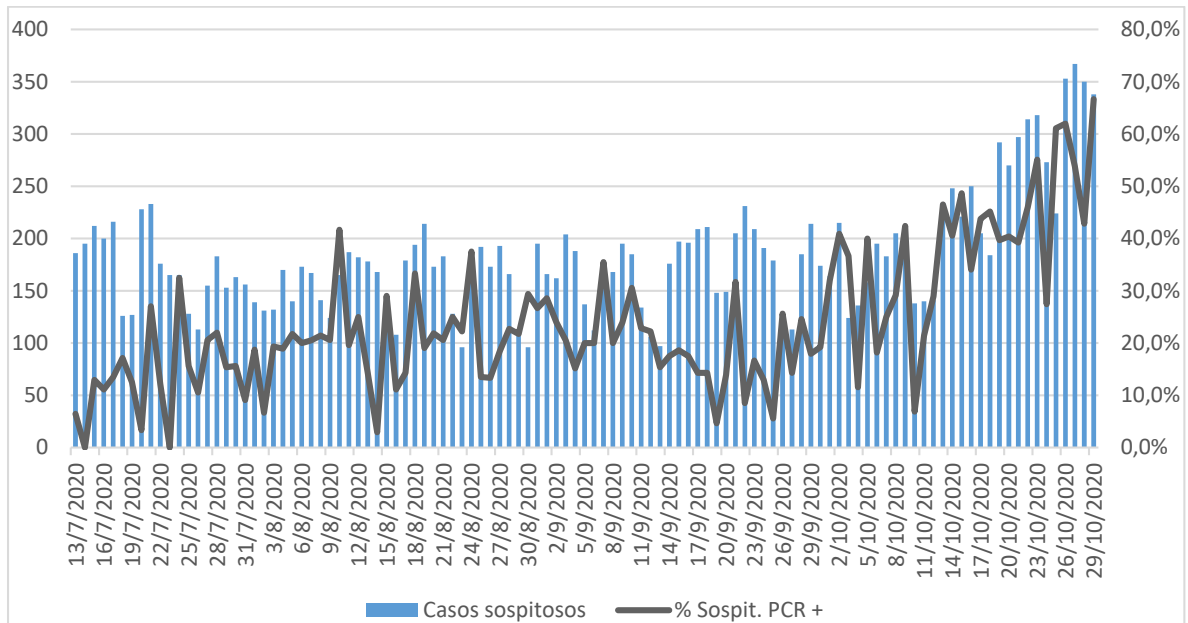

Figura 2. Corba temporal dels casos sospitosos i confirmats de la COVID-19 notificats a la xarxa d'hospitals a Catalunya. Font: SISCAT. Elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

A la figura 3 s'observa que la distribució territorial dels casos no és homogènia, atès que hi ha diferències importants entre les taxes d'incidència acumulada (IA) dels diversos territoris de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC). La IA acumulada fins l'inici de la fase de desconfinament va ser més elevada al territori de la Catalunya Central però després es va mantenir molt elevada al territori del SVE de Lleida, molt superior a la resta dels territoris.

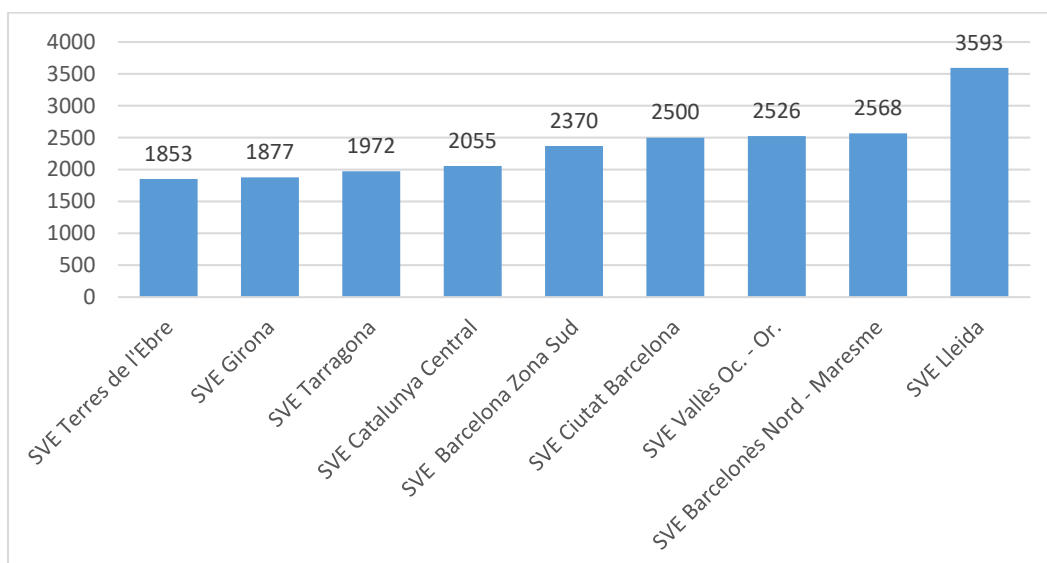

Figura 3. Taxes d'incidència acumulada per 100.000 habitants dels casos confirmats de la COVID-19 per territoris des de l'11 de maig. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

Pel que fa a l'evolució de les taxes d'incidència per data d'inici de símptomes durant les darreres quatre setmanes per territoris, les quals han destacat per la seva heterogeneïtat durant tota la pandèmia, mostra ara una situació més homogènia, presentant tots els territoris taxes incrementades durant les darreres setmanes. Les xifres de la quarta setmana poden estar afectades per no disposar encara dels resultats totals de laboratori.

A la figura 4 s'observen les taxes segons la distribució territorial corresponent als Serveis de Vigilància de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya.

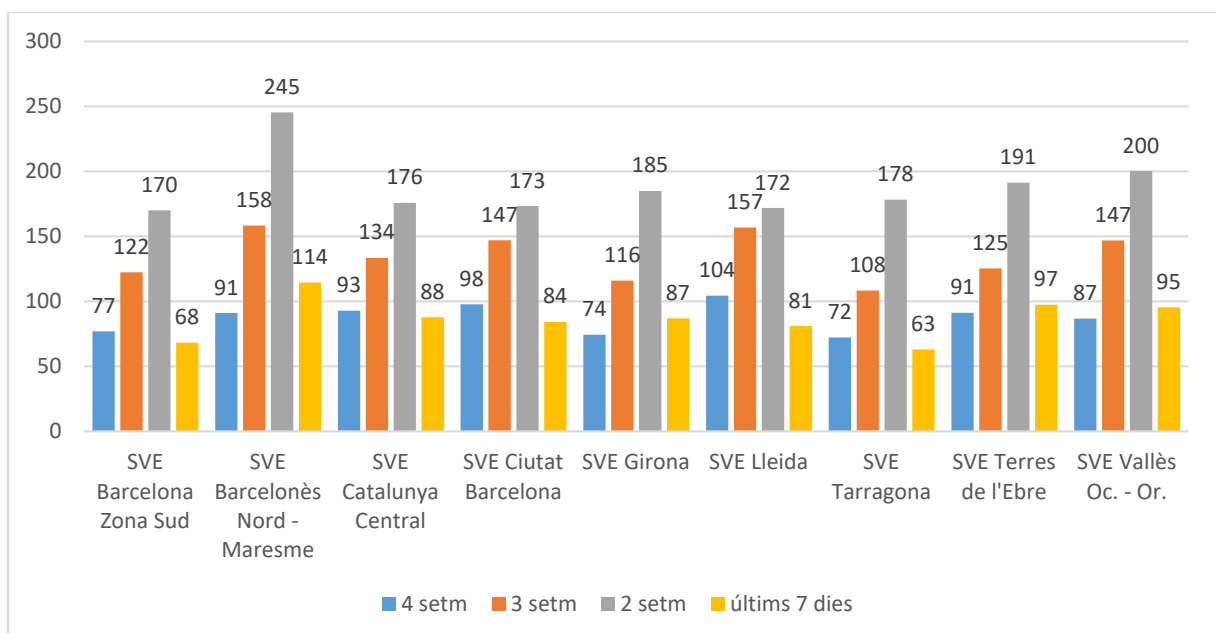
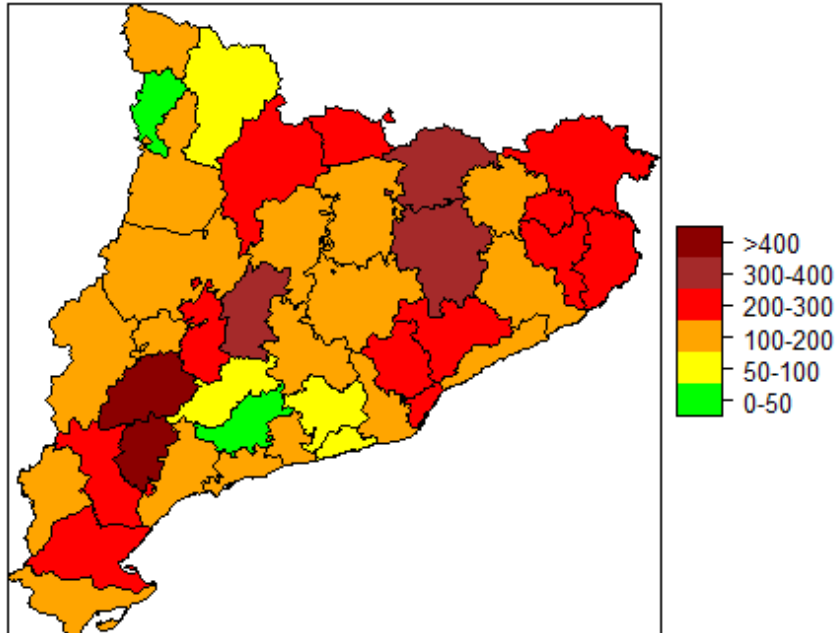

Figura 4. Taxes d'incidència acumulada per data d'inici de símptomes dels casos confirmats de la COVID-19 per 100.000 habitants en les quatre setmanes anteriors pels territoris de la XVEC.
Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

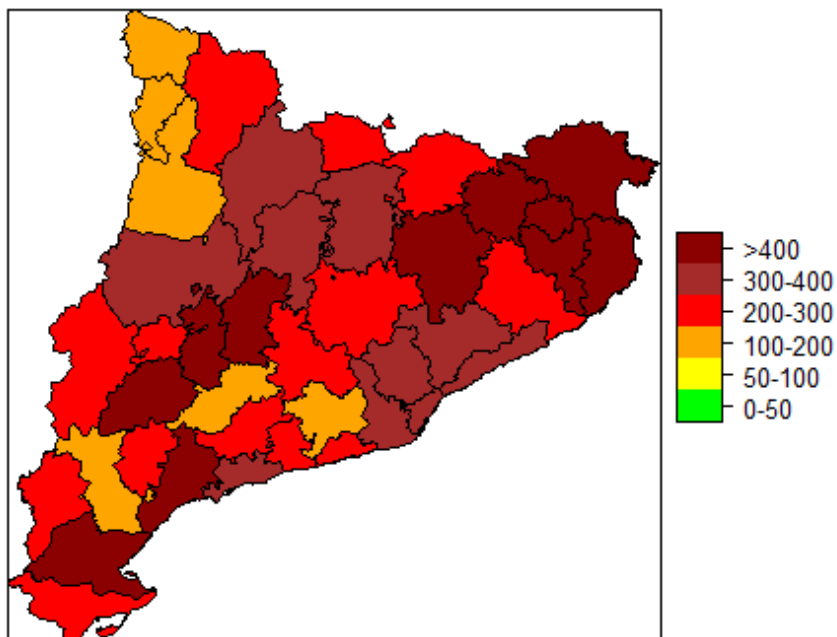

A les figures 5, 6 i 7 es poden observar les taxes d'incidència per comarques durant les setmanes compreses entre el 8 i el al 28 d'octubre.

8-14

15-21

22-28

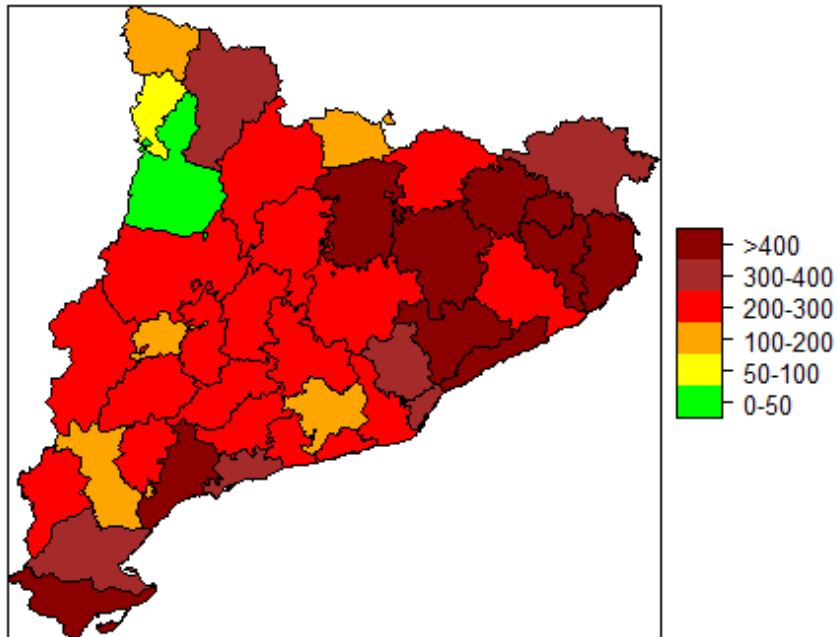

Figura 5, 6 i 7. Taxes d'incidència per data de diagnòstic i comarca dels casos confirmats de la COVID-19 per 100.000 habitants en les tres setmanes anteriors a Catalunya. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC).

A la figura 8 s'observa l'evolució seguida al llarg del temps per les taxes d'incidència segons data de diagnòstic en l'àmbit dels diferents territoris de la XVEC, destacant l'increment progressiu que han presentat tots ells durant les darreres setmanes.

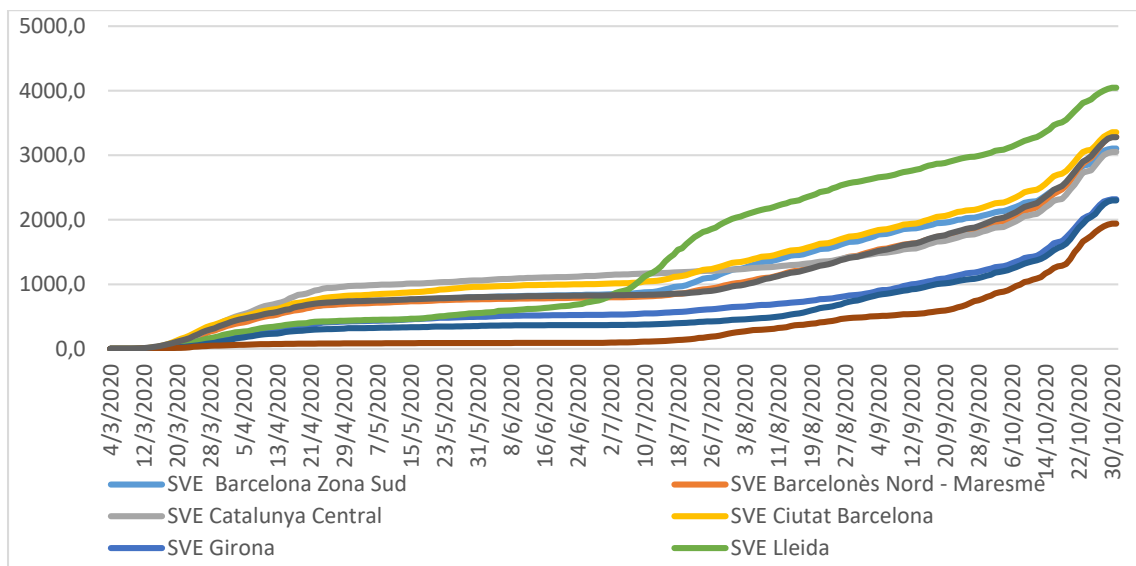

Figura 8. Taxes d'incidència acumulada dels casos confirmats de la COVID-19 per 100.000 habitants per territoris i data de diagnòstic. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

En la distribució dels casos acumulats al llarg de tota la pandèmia per grups d'edat s'observa, proporcionalment, que els grups entre 15 i 59 anys han superat als grups de més edat, els més afectats amb anterioritat. L'increment més notable el mostra el grup de 15-29 anys (figura 9).

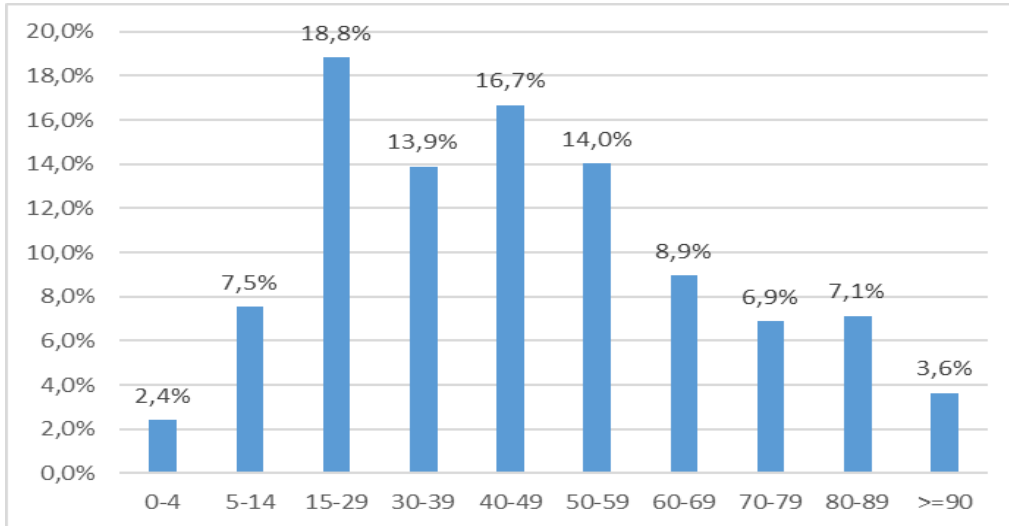

Figura 9. Distribució proporcional per grups d'edat dels casos acumulats de la COVID-19 a Catalunya. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

Comparant la distribució dels casos per edats entre les primeres fases de la pandèmia i les fases posteriors s'observa major afectació dels grups de més edat en les primeres mentre que posteriorment, la major proporció de casos s'ha desplaçat cap a edats més joves. En la distribució per sexes s'observa major afectació de les dones en població jove i grups de major edat durant les primeres fases, mentre que en fases posteriors l'afectació ha estat molt similar en ambdós sexes (figura 10).

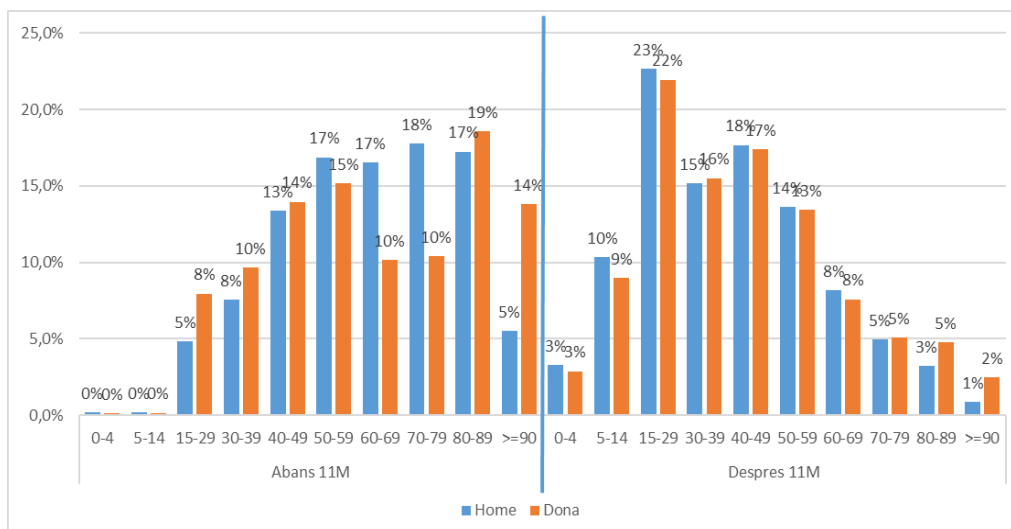

Figura 10 . Distribució per grups d'edat i sexe dels casos de la COVID-19 a Catalunya abans i després de l'11 de maig (inici de la fase de desconfinament).

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

El nombre de casos confirmats en relació amb les proves de laboratori realitzades ha presentat una disminució durant la darrera setmana, després de l'increment mostrat la setmana anterior. No obstant, un percentatge d'aquestes proves positives pertanyen a casos asimptomàtics en el marc de cribratges en àmbits concrets, la qual cosa no permet conèixer la data d'infecció podent-se tractar de casos de setmanes anteriors que encara mantenen la positivitat de la PCR (figura 11).

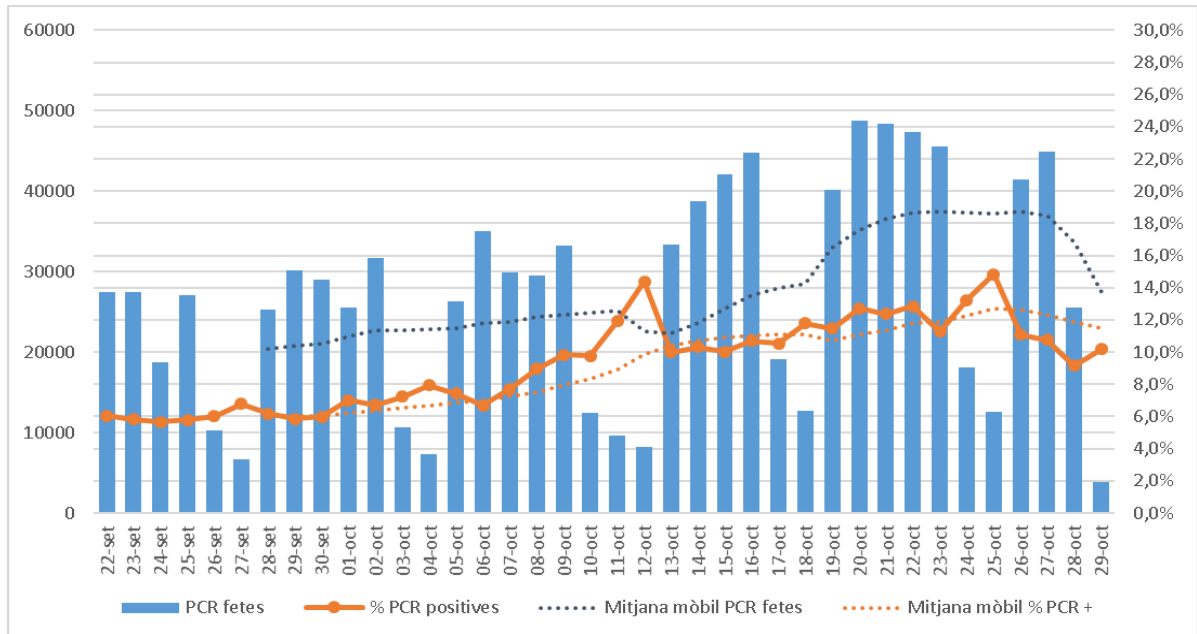

Figura 11. Proporció de confirmació de casos en les proves practicades.

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

A les taules 1 i 2 es poden observar els percentatges de PCR positives durant les darreres setmanes distribuïts per grups d'edat i per SVE, respectivament.

Grups d'edat	3 setm	2 setm.	últims 7 dies
0-4	4,9%	7,0%	6,8%
5-14	5,8%	8,4%	7,8%
15-29	10,3%	11,0%	9,8%
30-39	14,0%	14,4%	13,9%
40-49	14,1%	14,7%	14,3%
50-59	13,6%	13,4%	13,5%
60-69	12,1%	13,4%	12,9%
70-79	9,5%	12,7%	11,3%
80-89	9,2%	13,6%	11,0%
>=90	9,7%	14,3%	10,9%
Total general	10,5%	12,0%	11,2%

*Taula 1. Proporció de confirmació de casos en les proves practicades per grups d'edat.
 Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)*

SVE	3 setm	2 setm.	últims 7 dies
Barcelona ciutat	11,5%	13,1%	11,6%
Bna Zona Sud	10,3%	12,3%	10,1%
Barcelonès NM	9,5%	10,9%	10,5%
Vallès	10,4%	10,6%	10,7%
Catalunya Central	12,2%	14,9%	12,5%
Girona	14,0%	16,7%	16,3%
Lleida	6,4%	6,2%	4,3%
Tarragona	12,0%	15,2%	15,4%
Terres de l'Ebre	7,3%	9,8%	8,1%
Total general	10,5%	12,0%	11,2%

*Taula 2. Proporció de confirmació de casos en les proves practicades per SVE.
 Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)*

Generalitat de Catalunya

Departament de Salut

Secretaria de Salut Pública

Subdirecció General de Vigilància i Resposta
a Emergències de Salut Pública

En el 5% dels casos confirmats s'ha notificat l'existència d'antecedents de risc, essent del 16% en persones de més de 70 anys i del 37% en les persones que han mort a conseqüència de la malaltia. Els més freqüentment detectats han estat la hipertensió arterial (4%), la malaltia cardiovascular (3%) i la diabetis (3%) i la malaltia pulmonar crònica (2%). Alguns pacients han presentat més d'un factor de risc (figura 12).

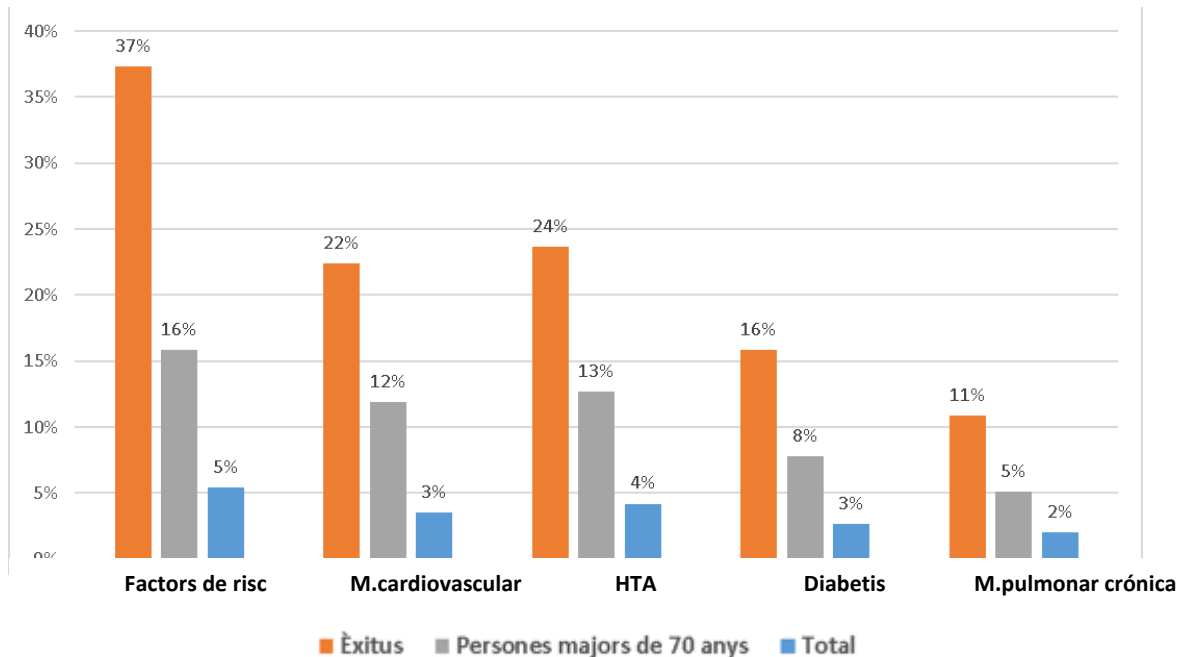

Figura 12. Antecedents de risc en els casos confirmats de la COVID-19 a Catalunya.

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

La distribució dels factors de risc no ha estat la mateixa en les diferents fases de la pandèmia. A la figura 13 es mostra la proporció dels factors de risc existents en els casos confirmats abans i després de la fase de desconfinament, essent el percentatge de casos amb factors de risc molt inferior en la fase posterior.

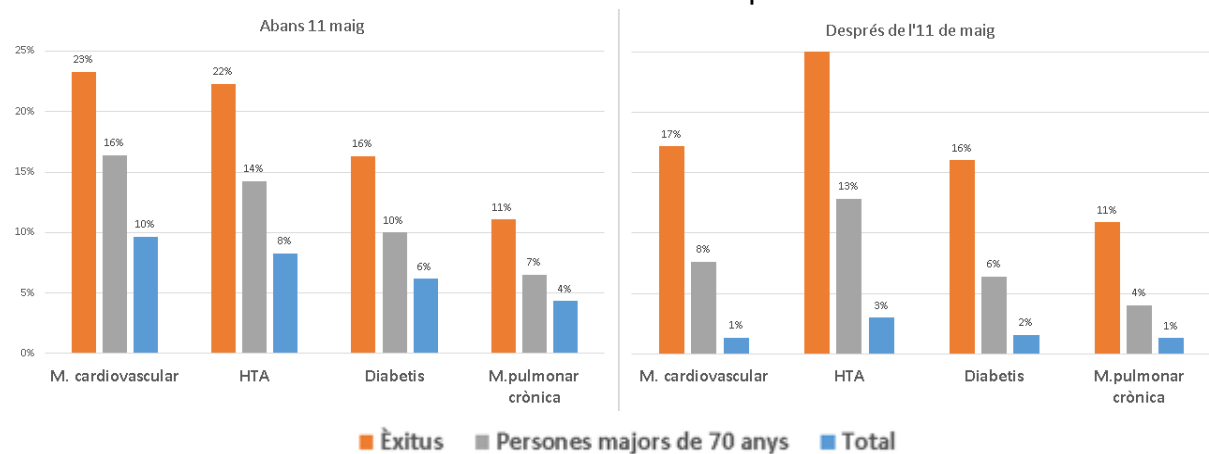

Figura 13. Antecedents de risc en els casos confirmats de la COVID-19 a Catalunya abans i després de la fase de desconfinament.

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

A la figura 14 es mostra l'evolució seguida a partir de l'inici de la fase de desconfinament pels casos confirmats a cada territori de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica segons la data d'inici de la simptomatologia. En ella s'observa l'important increment de casos ocorregut en la major part dels territoris durant les darreres setmanes, tot i que s'observa una tendència a la disminució.

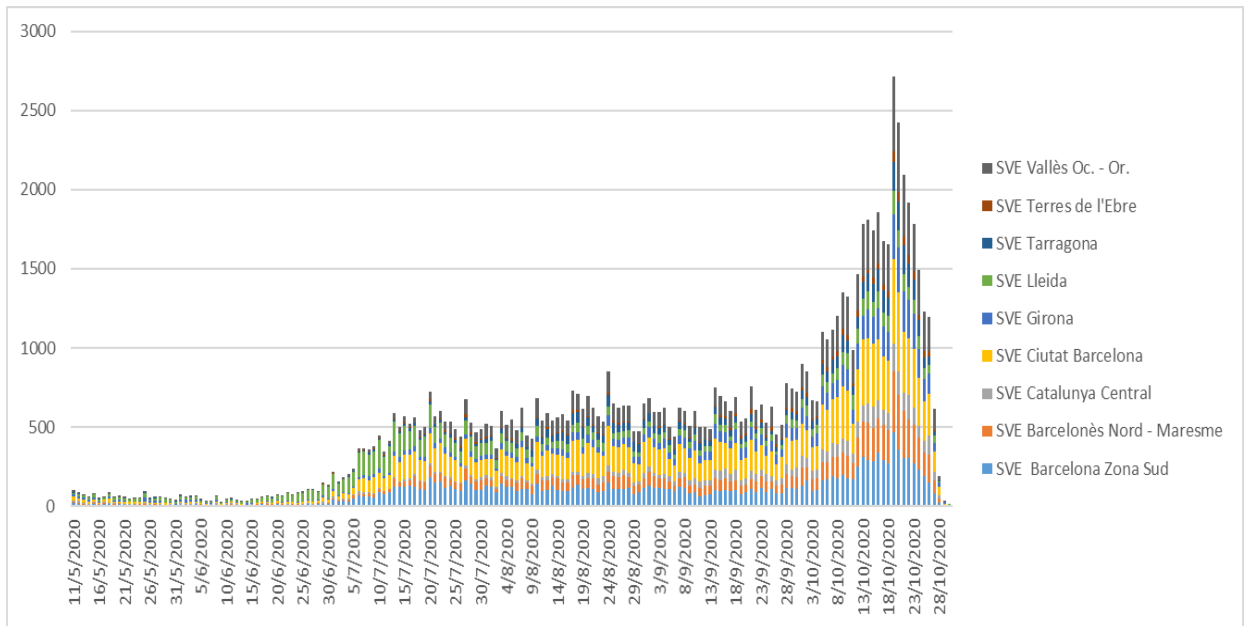

Figura 14. Distribució territorial dels casos de la COVID-19 a Catalunya segons la data d'inici de símptomes. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

La distribució de les defuncions per casos confirmats de la malaltia segons la data en la qual s'ha produït la defunció a partir de l'inici de la fase de desconfinament es mostra a la figura 15. S'observen increments en diversos territoris durant les darreres setmanes.

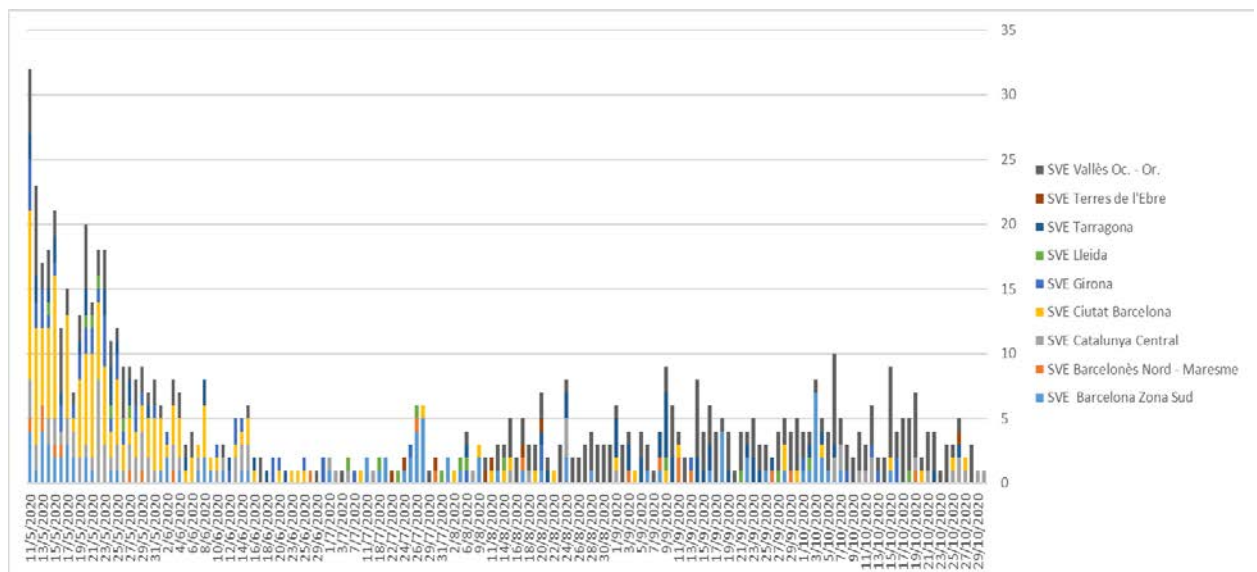

Figura 15. Distribució territorial de les defuncions per la COVID-19 a Catalunya segons la data de defunció. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

BROTS DE COVID-19 ACTIUS NOTIFICATS A CATALUNYA

Actualment, hi ha notificats 1398 brots de COVID-19 encara actius a la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC), els quals han ocasionat 7608 persones afectades diagnosticades, de les quals 280 han requerit ingrés hospitalari i 66 han mort. En el marc d'aquests brots s'ha hagut de fer el seguiment a 17196 contactes (taula 3).

SVE	N Brots	Afectats	Hospitalitzats	Defuncions	Contactes
ASPB	800	2935	46	0	2023
BNM	58	311	9	1	1191
CC	61	407	12	1	711
Girona	140	863	52	2	2961
Lleida	13	77	4	0	329
RSBS	151	986	57	17	3425
TA	41	621	31	41	391
TE	19	435	0	0	0
Vallès	115	973	69	4	6165
Total	1398	7608	280	66	17196

Taula 3. Distribució territorial dels brots, afectats, hospitalitzats, defuncions i contactes en seguiment.

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

La distribució territorial dels brots notificats a la XVEC mostra que el major percentatge de brots notificats correspon al territori de Barcelona ciutat (57%) (figura 16).

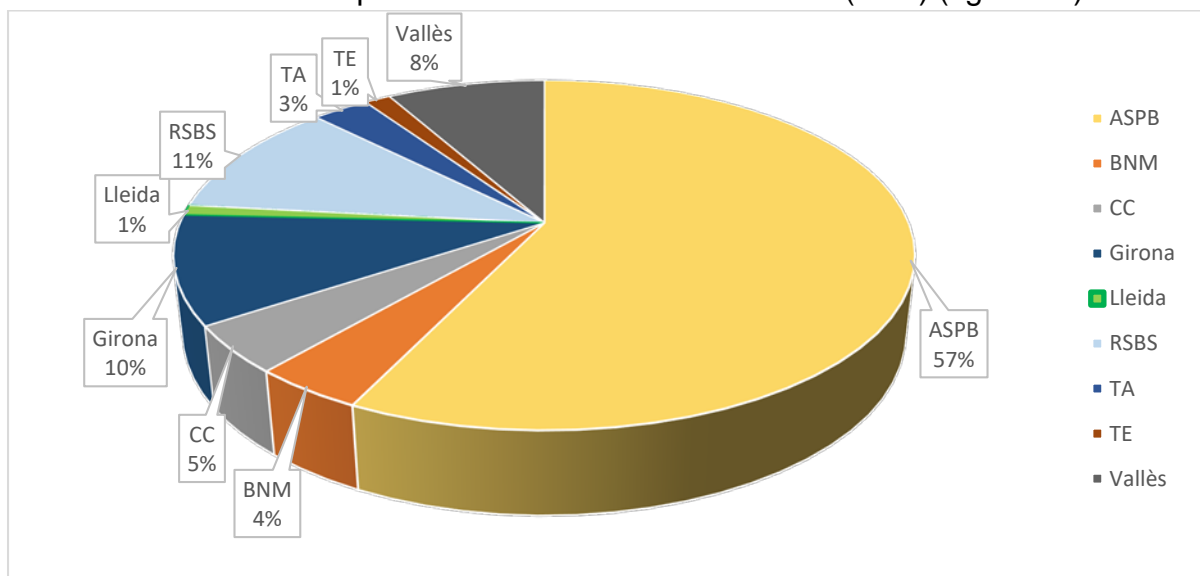

Figura 16. Distribució territorial dels brots de COVID-19 notificats a Catalunya.

Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

Del total de brots, el major percentatge s'ha produït a l'àmbit familiar (743 brots; 53,1%) seguit per l'àmbit de l'ensenyament (257 brots; 18,4%). En l'àmbit familiar és també on s'ha produït el major nombre de persones afectades (2599 afectats), seguit per l'àmbit de l'ensenyament (1643 afectats) i de les residències geriàtriques (1509 afectats). Els brots actius a l'ensenyament han presentat un increment considerable i superen en freqüència durant les darreres setmanes als brots en residències geriàtriques i en l'àmbit laboral (figura 17).

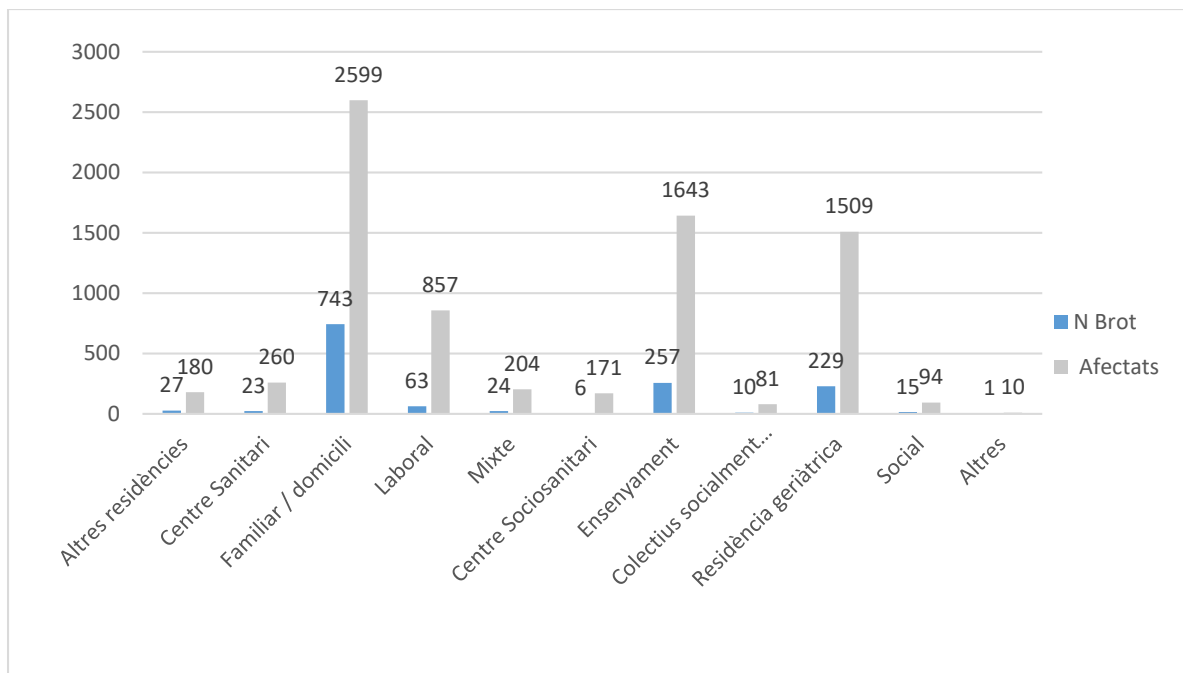

Figura 17. Distribució per àmbits dels brots de COVID-19 notificats i del nombre d'afectats pels brots a Catalunya. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC).

Genèric/Específic	Brots	Afectats	Contactes	Alumnes	Professors	Familiars
Ensenyament	253	1583	6809	1009	82	39
Altres ensenyament	3	36	103	5	0	0
Batxillerat	30	196	943	147	2	3
Centre educació especial	4	20	12	4	3	0
Escolar (nc etapa)	25	199	240	54	18	0
ESO	50	279	1093	276	7	10
ESO+Batxillerat	8	45	188	27		
Grau FP	18	98	285	76	5	0
Infantil	7	32	212	11	7	0
Infantil + Primària	9	41	63	15	2	0
Institut	44	303	1979	165	10	10
Llar d'infants	5	26	88	13	8	2
Primària	29	163	718	111	14	12
Universitat	1	6	37	4	1	1
Varies etapes escolars	14	102	624	79	5	0
Primària +ESO	6	37	224	22	0	1
Ensenyament + Familiar	7	79	348	39	9	25
Familiar+Ensenyament	4	17	62	7	1	8
Varies etapes escolars + Familiar	1	48	275	25	6	17
Familiar+ Institut	2	14	11	7	2	0
Ensenyament + Lúdic	1	12	29			1
Ensenyament+Gimnàs	1	12	29			1
Total general	261	1674	7186	1048	91	65

Taula 4. Distribució per àmbit genèric i específic dels brots d'ensenyament amb afectats (alumnes, professors i familiars)* i contactes en seguiment. Font i elaboració: Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

**Dades preliminars. En alguns brots només es disposa del nombre total dels afectats i no de la seva distribució.*

Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC): serveis de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública al Barcelonès Nord i Maresme, Barcelona Sud, Vallès Occidental i Vallès Oriental, Catalunya Central, Girona, Lleida-Alt Pirineu i Aran i Tarragona-Terres de l'Ebre, Servei d'Epidemiologia de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública i Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya.

Agraïments: xarxa assistencial de Catalunya i sistema de notificació microbiològica de Catalunya.